

„NAJZAUJÍMAVEJŠIE PODUJATIE ŠKOLSKEJ KNIŽNICE“
k Medzinárodnému dňu školských knižníc 22. októbra 2018

Názov a sídlo školy: Základná škola, Májové námestie 1, 080 01
Prešov

E-mail školy: majovka@zsmajovenampo.edu.sk

Telefónne číslo školy: 051/7703128

Meno riaditeľ'a školy: PaedDr. Danko Štucková

Meno školského knihovníka: Mgr. Sylvia Kasenčáková, Mgr. Stanislava Kuriľáková

Celkový počet účastníkov podujatia: 680 žiakov, 32 učiteľ'ov, 97 rodičov

Téma: „Skutočné knižnice – skutočné vzdelávanie: 100 rokov od vzniku Česko-Slovenska“

Názov podujatia: „Minulosť v knihách ukrytá - po stopách storočnej dámy“

Motto májovkárov pre toto podujatie: „ Čítaj, pátraj, hľadaj a dozvieš sa, okrem iného aj to, čo znamená slovo koloušek.“

Na tohtoročné podujatie pri príležitosti Medzinárodného dňa školských knižníc sme sa opäť veľmi tešili a svedomito pripravili. Propagácia podujatia prebiehala už niekoľko dní vopred rôznymi reklamnými prostriedkami, či už krátkym rozhlasovým okienkom, informovaním rodičov našich žiakov, prostredníctvom informačných panelov, školskej webovej stránky a školských novín v elektronickej podobe.

Žiaci pod vedením pedagógov pripravili tieto **aktivity**:

- ❖ **Pátrame po storočných/starých knihách v domácich knižniciach – výstava kníh a čítanie z niektorých vybraných kníh vydaných v rokoch 1918 – 1938** /Mgr. Sylvia Kasenčáková, Mgr. Stanislava Kuriľáková/
- ❖ **Dobové vtípné výroky a vtípy – najvtipnejší výrok z humoristických časopisov a novín vydaných v rokoch 1918 – 1938 – hlasovanie** /Mgr. Sylvia Kasenčáková, rodičia, žiaci, pedagogickí a nepedagogickí zamestnanci školy/
- ❖ **Beseda s predsedom Matice slovenskej JUDr. Mariánom Gešperom** /Mgr. Júlia Paľšová/
- ❖ **Beseda s doc. PhDr. Jánom Mojdisom, CSc.** /PaedDr. Drahoslava Bučeková/
- ❖ **Beseda s knihovníkom ThLic. Michalom Glevaňákom** /Mgr. Sylvia Kasenčáková/
- ❖ **Sadíme náš „Májovkársky strom slobody“** /Ing. Slávka Kecerová/
- ❖ **Karel Čapek - Devatero pohádek** – pani učiteľ'ky SJL 2. stupňa
- ❖ **Josef Čapek – Povídaní o pejskovi a kočičce** – pani učiteľ'ky 1. stupňa
- ❖ **Knihomoli v čitateľ'skej dielni** - Jozef Cíger Hronský, Osmijanko /Mgr. Stanislava Kuriľáková/
- ❖ **Storočné noviny v šarišskom nárečí** /Mgr. Sylvia Kasenčáková/
- ❖ **Po stopách stoločnej dámy - Objavujeme slovnú zásoby** / Mgr. Jana Paľová/
- ❖ **V krajine Rozprávkovany** /Mgr. Jana Paľová/
- ❖ **Čítame českú literatúru - Bájky od Karla Čapka** /Mgr. Jana Paľová/
- ❖ **Strom slobodného vzdelávania/čítania v knižnici** /Mgr. Sylvia Kasenčáková/
- ❖ **Rozcvička na hodine telesnej výchovy v českom jazyku** /Mgr. Andrea Maľarová/

- ❖ **Jak velbloud potkal t'avu** /Mgr. Andrea Briešťanská/
- ❖ **Bohemizmy v našom jazykovom prejave** /PhDr. Alena Joneková/
- ❖ **Roztomilé slová v češtine – hlasovanie o najkrajšie slovo** /pani vychovávateľky ŠKD/
- ❖ **Soľ nad zlato** - repliky v českom jazyku /pani vychovávateľky ŠKD/
- ❖ **Alfonz Mucha** /Mgr. Ľubov Bodnárová/

Popis aktivít

Pátrame po storočných/starých knihách v domácich knižniciach – výstava kníh a čítanie z niektorých vybraných kníh vydaných v rokoch 1918 – 1938 (žiaci 1. a 2. stupňa)

V rámci podujatia sme pátrali nielen po historických súvislostiach v rôznych knihách, dokumentoch a publikáciách, ale pátrali sme aj po starých knihách v domácich knižniciach žiakov, rodičov, starých, prastarých rodičov a príbuzných. Žiaci nám priniesli mnoho kníh vydaných v rokoch 1918 – 1938. Vďaka tomu sa nám podarilo na našej výstave v školskej knižnici ukázať žiakom celej školy vzácne staré knihy, medzi ktorými boli aj tri storočné knižné klenoty z roku 1918. Knižnica sa 22. 10. 2018 premenila na archív či múzeum starých kníh rôzneho žánru. Z niektorých kníh žiaci deviatego ročníka prečítali krátke ukážky.

Dobové vtípné výroky a vtípy – najvtípnejší výrok z humoristických časopisov a novín vydaných v rokoch 1918 – 1938 – hlasovanie /rodičov, žiakov, pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy/

Rodičia, žiaci, pani upratovačky a kuchárky hlasovali za najvtípnejší výrok z humoristických časopisov a novín vydaných v rokoch 1918 – 1938. Víťazný vtíp bol uvedený na paneli vo vestibule školy.

Beseda s predsedom Matice slovenskej JUDr. Mariánom Gešperom (8., 9. ročník)

Žiakom 8. a 9. ročníka prednášajúceho predsedu Matice slovenskej v úvode predstavila riaditeľka DMS v Prešove Mgr. Sláva Jurková.

Náš vzácny hosť pútavým spôsobom prostredníctvom prezentácií, dobových fotografií a historických dokumentov žiakom priblížil významnú udalosť v dejinách nášho národa.

Po besede bolo v tento deň 22. 10. 2018 symbolicky podpísané Memorandum o vzájomnej spolupráci medzi Maticou slovenskou a našou základnou školou.

Beseda s doc. PhDr. Jánom Mojdisom, CSc. (7.C, 9.B)

Beseda sa konala v priestoroch školskej knižnice. Pán docent sa so žiakmi podelil o svoje vedomosti o danom období. Napriek tomu, že je v škole zvyknutý prednášať starším poslucháčom, naši -násťroční žiaci ho so záujmom počúvali. Vysvetlil žiakom, že v tých časoch, pred sto rokmi, začali oba národy písať spoločnú históriu, budovať demokraciu a rozvíjať národný a kultúrny život, a preto by sme sa aj dnes mali hrdo hlásiť k 100. výročiu vzniku 1. ČSR.

Beseda s knihovníkom ThLic. Michalom Glevaňákom (4.D)

V tento deň sme si do školy pozvali pána knihovníka z Univerzitnej knižnice v Prešove, ktorý je zároveň aj oteckom nášho štvrtáka. Deťom porozprával o školách a školstve v časoch Československej republiky. Veľkým zážitkom bol vidieť a listovať v storočnom Šlabikári, Prírodospyte, Počtovnici i Zemepise.

„Májovkársky strom slobody“ (9. ročník)

Deviatci na hodine biológie zasadili v areáli školy náš „Májovkársky strom slobody“. Nadviazali tak na tradíciu výsadby stromov slobody od roku 1918. Strom nám bude nielen skrášľovať náš školský areál, ale bude nám aj pripomínať naše podujatie.

Karel Čapek - Devatero pohádek – (žiaci 2. stupňa)

Kdepak, deti, to vy nevíte, čo si ptáčipovídadajú. Oni si totiž vypravujú ľudským jazykom lenom časne zrána, pri východu slunce, kedy vy ešte spíte...Takto sme začali čítať krásnu rozprávku –Pohádku ptáčí – od známeho českého autora Karla Čapka. Aj v piatich ročníkoch sme si pripomenuli tohtoročné významné výročie. Naši žiaci si čítali rozprávku v českom jazyku, ktorý im je blízky, aj vďaka televízii, no napriek tomu mali ťažkosti s výslovnosťou niektorých slov. Veď len skúste vysloviť střízlík, Přelouče, karlštejnský havran, v Kardašově Řečici alebo slavíci. Deti sa však s českým jazykom popasovali ako sa patrí a v závere „pohádky“ sme sa dozvedeli, že sa vtáci naučili lietať ako anjeli za odmenu a našou odmenou bol príjemne strávený sviatočný deň.

Josef Čapek – Povídaní o pejskovi a kočičce – (žiaci 1. stupňa)

Pani učiteľky 1. stupňa spolu so svojimi žiakmi znovu objavili čaro rozprávkových príbehov o psíčkovi a mačičke. Tentoraz čítali v českom jazyku a napodiv zistili, že im to ide veľmi dobre. K príbehom nakreslili pekné ilustrácie a niektoré časti rozprávky si aj prečítali formou dramatizovaného čítania. Texty sa im tak zapáčili, že si chceli v knižnici knihu Rozprávky o psíčkovi a mačičke požičať a prečítať si ju celú.

Knihomoli v čitateľskej dielni (žiaci 1. stupňa)

Knihomoli sa zapojili do Dňa knižníc čítaním úryvku z knihy Smelý zajko v Afrike od spisovateľa J.C. Hronského. Kniha bola vydaná v čase 1. ČSR. Po prečítaní si vyrobili z papiera zajačie ušká a niektoré scény z rozprávky si spolu zahráli. Ako symboliku čísla osem, ktoré je v roku 1918, 1938 a 2018 spoločné, si knihomoli prečítali úryvok z knihy Osmijankove rozprávky od autorky Kristy Bendovej.

Storočné noviny v šarišskom nárečí (9.B)

V našej oblasti sa rozpráva šarišským nárečím, a nám sa podarilo nájsť v elektronickej podobe články zo šarišských novín z roku 1918. Boli v nich reakcie na vtedajšie spoločenské udalosti. Niektoré boli ladené aj humorne. Žiaci skúmali lexiku textov a porovnávali ju so súčasnou slovnou zásobou.

Po stopách stoloťé dámy - Objavujeme slovnú zásobu (9.C)

Deviatci čítali české texty o spolužití Čechov a Slovákov v spoločnom štáte a riešili úlohy, ktoré boli zamerané na čítanie s porozumením. Potom sa zamerali na slovnú zásobu slovenčiny. V slovníku hľadali slová, ktoré sa dostali do slovenčiny z češtiny. Zistili, že množstvo slov v našom jazyku sme prevzali z českého jazyka.

V krajine Rozprávkovany (5. C)

Piatci navštívili Rozprávkovany – putovali svetom fantázie a predstáv našich predkov. Prečítali si rozprávku z knihy Slovenské pohádky a pověsti od Boženy Němcovej. Boli

prekvapení, že aj česká spisovateľka sa zaujímala o výtvary slovenského ľudu. Zaujalo ich, akým spôsobom zachytila slovenskú reč. České slová, ktorým nerozumeli, im vysvetlili spolužiaci, ktorí istý čas žili v Čechách, alebo si ich vyhľadali v slovníku.

Bájky od Karla Čapka (6. A, 6. B)

Ukážky z knihy Bájky od Karla Čapka čítali šiestaci. Objavovali súvislosti medzi životom zvieratiek a ľudí a hľadali poučenie pre seba. Nemali problém porozumieť českým textom a aj keď občas našli slovo, ktorému nerozumeli, jeho význam si vyhľadali v slovníku. Texty sa im tak zapáčili, že aj na nasledujúcej hodine slovenčiny si chceli čítať ďalšie bájky.

Strom slobodného vzdelávania/čítania v knižnici - plagát (7., 9. ročník)

Siedmici a deviataci sa pokúsili hľadať odpoveď na otázku: „Čo pre mňa znamená slobodné vzdelávanie v knižnici?“ Svoje názory napísali na papieriky, a tie potom nalepili na konáriky stromu nakresleného na veľkom plagáte, ktorý sme umiestnili v knižnici.

Rozcvička na hodine telesnej výchovy v českom jazyku (3.D)

Trochu netradične, mimo tried sa odohrávala aktivita tretiakov. Žiak ôsmeho ročníka, ktorý predtým navštevoval českú školu, si pre tretiakov pripravil rozcvičku v českom jazyku. Žiaci sa vracali z hodiny s dobrou náladou.

Jak velbloud potkal ťavu (4.A)

Štvrtáci súťažili v skupinách a porovnávali si svoje vedomosti v oblasti lexiky. Zamerali sa na pomenovania zvierat. Pracovali so zábavným Česko-slovenským obrázkovým slovníkom zákejných slov pro děti. Zamerali sa na pomenovania zvierat a na záver si zahrli zábavné pexeso.

Bohemizmy v našom jazykovom prejave (8.A, 9.D)

Žiaci v pracovnom liste hľadali správne tvary, no nebolo to vždy jednoduché. Došli k poznaniu, že bohemizmy často vystupujú v našom jazykovom prejave a že je dôležité poznať ich správny ekvivalent.

Soľ nad zlato (žiaci v ŠKD)

Pani vychovávateľky si s deťmi nacvičili divadelné predstavenie s názvom Soľ nad zlato. Niektoré repliky sa deti naučili v českom jazyku. Svoje herecké a jazykové umenie predviedli popoludní v školskej knižnici.

Roztomilé slová v češtine – hlasovanie o najkrajšie slovo (žiaci v ŠKD)

Deti v Školskom klube detí si hlasovaním vybrali podľa nich najroztomilejšie, najkrajšie znejúce slovo. Víťazné slovo (koloušek) označovalo malé sňa, a mnohí sa až teraz naučili jeho význam.

Alfonz Mucha (9. ročník)

Deviatakom pani učiteľka výtvarnej výchovy predstavila tvorbu umelca Alfonza Muchu, ktorý tvoril v čase 1. ČSR. Priniesla im obrázky, publikácie a kalendáre s dielami maliara. Dozvedeli sa o ňom, že výtvarne navrhol prvé bankovky republiky.

Všetkým, ktorí sa zapojili do aktivít v rámci tohtoročného podujatia, ďakujeme za spoluprácu.

